

ZAGRANICZNE SYSTEMY SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

IRLANDIA

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK PO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA

MATERIAŁ INFORMACYJNY OPRACOWANY PRZEZ
BIURO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA – ENIC-NARIC POLSKA

NARODOWA AGENCJA
WYMIANY AKADEMICKIEJ

Warszawa, 2023 r.

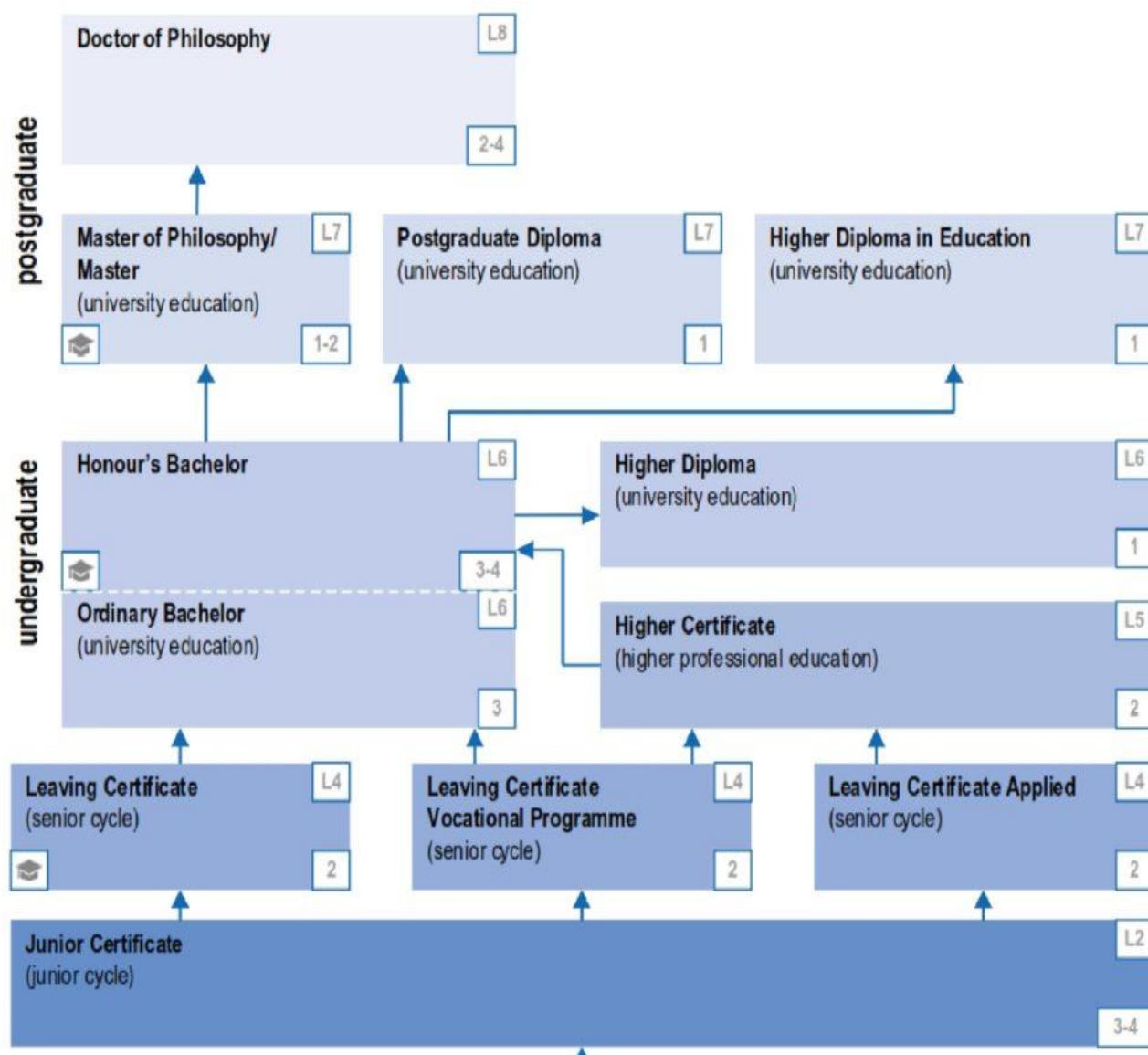
Spis treści

Schemat systemu edukacji Irlandii.....	3
Irlandzka Rama Kwalifikacji (Irish NFQ)	4
Dokumenty uprawniające do podjęcia studiów pierwszego stopnia i studiów jednolitych	4
Rodzaje szkół wyższych.....	5
Studia krótkie (nieuniwersyteckie).....	6
Studia pierwszego stopnia	6
Studia poziomu pośredniego (nieuniwersyteckiego)	7
Studia drugiego stopnia	8
Studia trzeciego stopnia.....	8
Skala ocen	9
Lista uczelni.....	10
Opisy kwalifikacji nadawanych w Irlandii	10
Tabela ewaluacyjna irlandzkich dyplomów.....	11

Noty prawne

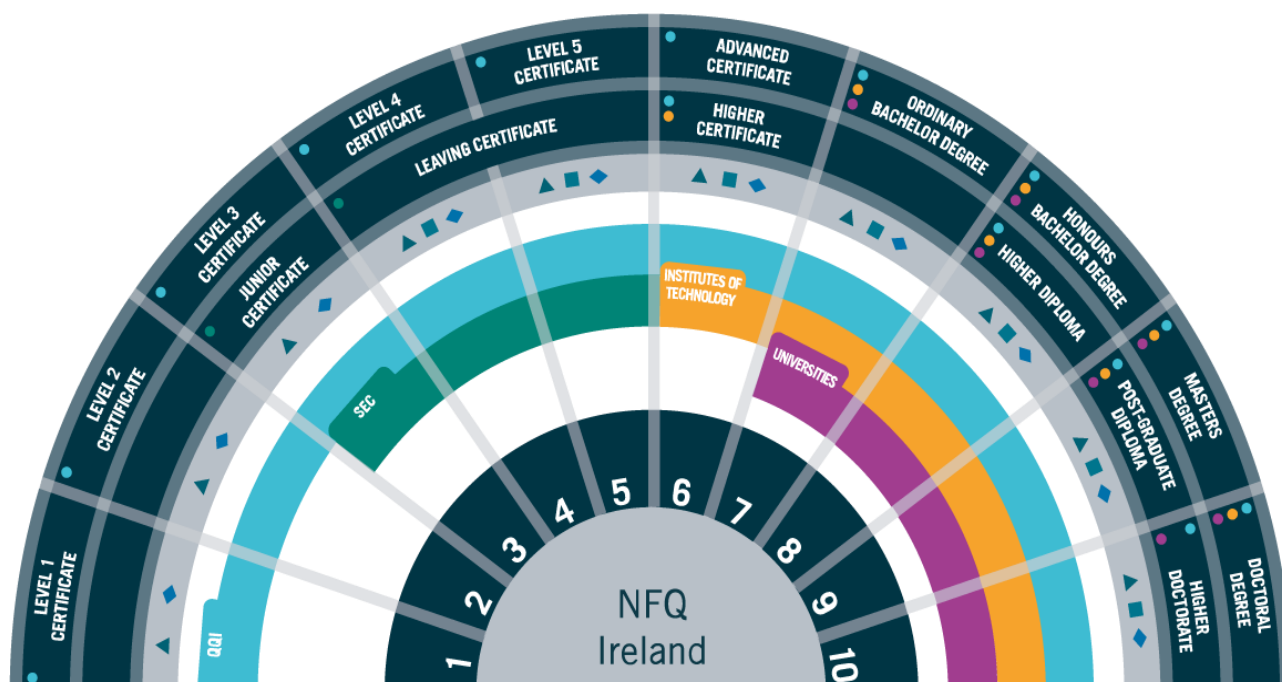
1. Opracowanie udostępnione jest na licencji [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International \(CC BY-NC-ND 4.0 International\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).
2. Informacje zawarte w opracowaniu służą wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym i nie stanowią źródła prawa, urzędowej interpretacji przepisów prawa, a także nie są oficjalnym stanowiskiem właściwych organów lub władz.

Schemat systemu edukacji Irlandii

Źródło: <http://www.istudentz.com/education-in-ireland/>

Irlandzka Rama Kwalifikacji (Irish NFQ)

Źródło: <https://nfq.qqi.ie/>

Dokumenty uprawniające do podjęcia studiów pierwszego stopnia i studiów jednolitych

Podczas ostatnich dwóch lat nauki w szkole średniej uczniowie wybierają jeden z trzech programów, prowadzących do Egzaminu Państwowego, organizowanego i nadzorowanego przez Państwową Komisję Egzaminacyjną, tj.:

- Leaving Certificate Established,
- Leaving Certificate Vocational Programme (LCVP),
- Leaving Certificate Applied (LCA).

Uczniowie wybierający program Leaving Certificate Established wybierają co najmniej 5 spośród oferowanych ponad 30 przedmiotów, w tym jeden obowiązkowy - język irlandzki.

Program Leaving Certificate Vocational Programme (LCVP) jest podobny do tradycyjnego programu Leaving Certificate Established, koncentruje się jednak bardziej na przedmiotach technicznych i kilku dodatkowych modułach o charakterze zawodowym.

Program Leaving Certificate Applied (LCA), to samodzielny dwuletni program, mający międzyprzedmiotowy charakter i odpowiadający potrzebom uczniów, którzy nie są objęci innymi programami.

Bezpośrednie prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Irlandii dają:

-Leaving Certificate Established,

-Leaving Certificate Vocational Programme (LCVP).

Leaving Certificate Applied (LCA) nie daje bezpośredniego wstępu na studia, umożliwia jedynie dostęp do dalszego kształcenia na poziomie ponadśrednim (program Post-Leaving Certificate).

Uzyskane w Irlandii świadectwa, uprawniające do podejmowania studiów wyższych, podlegają w Polsce uznaniu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie opracowanej przez Departament Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Edukacji i Nauki, właściwy w kwestii uznawalności świadectw: <https://www.gov.pl/web/edukacja/uznawanie-wykształcenia-uzyskanego-za-granica>

Rodzaje szkół wyższych

W Irlandii kształcenie na poziomie szkolnictwa wyższego prowadzone jest przez 7 uniwersytetów, 1 politechnikę, 11 państwowych instytutów politechnicznych i dużą liczbę mniejszych, głównie specjalistycznych instytucji, takich jak np. 7 kolegiów pedagogicznych. Istnieją również prywatne instytucje szkolnictwa wyższego. Wszystkie te instytucje mogą prowadzić zarówno kształcenie zorientowane na pracę badawczą, jak i kształcenie zawodowe.

Uniwersytety posiadają dużą autonomię i mają uprawnienia do ustalania treści programowych, przeprowadzania własnych egzaminów oraz nadawania własnych kwalifikacji i dyplomów. Koncentrują się jednak głównie na kształceniu zorientowanym na pracę badawczą.

W kolegiach pedagogicznych uzyskiwane są kwalifikacje do nauczania na poziomie podstawowym. Natomiast dyplom wydawany jest przez uniwersytet, z którym dane kolegium jest powiązane.

Instytuty technologiczne zapewniają kształcenie zawodowe i techniczne w dziedzinach związanych z ekonomią, technologią, handlem, przemysłem, ale też kulturą i nauką. Wszystkie instytuty wydają dyplomy w ramach upoważnienia nadanego przez Quality and Qualifications Ireland (QQI -dawniej HETAC). Większość z nich ma uprawnienia do wydawania dyplomów do poziomu studiów drugiego stopnia - Master (9 NQF), a tylko niektóre - do poziomu PhD (10 NQF). W przypadku, gdy dany instytut nie jest upoważniony do nadawania tytułu Master lub stopnia PhD, tytuł lub stopień naukowy przyznaje QQI. Wyjątkiem jest Dublin Institute of Technology, który jest jednostką niezależną, upoważnioną do przeprowadzania własnych egzaminów i nadawania własnych kwalifikacji aż do poziomu PhD.

Quality and Qualifications Ireland (QQI), to krajowy organ, ustanowiony na mocy ustawy z 2012 r. o kwalifikacjach i zapewnianiu jakości. QQI zatwierdza programy szkolnictwa wyższego i dba o zapewnienie jakości kształcenia, prowadzonego przez instytucje inne niż uniwersytety lub wspomniany Dublin Institute of Technology. Posiada także uprawnienia do wydawania dyplomów ukończenia studiów <https://www.qqi.ie/Articles/Pages/About-Us.aspx>

Studia krótkie (nieuniwersyteckie)

W ramach szkolnictwa wyższego Irlandii można dokonać rozróżnienia między programami uniwersyteckimi i nieuniwersyteckimi. Studia krótkie (nieuniwersyteckie) oferują zarówno uniwersytety, jak i instytuty technologiczne, kolegia nauczycielskie oraz kolegia specjalistyczne. Kategoria ta obejmuje certyfikaty QQI, z których najbardziej znaną jest **Higher Certificate** (sklasyfikowany na poziomie 6 NQF). Program prowadzący do jego uzyskania wymaga zazwyczaj ukończenia 2 lat kształcenia w pełnym wymiarze. Warunkiem wstępnym jest posiadanie któregoś ze świadectw ukończenia szkoły średniej (Leaving Certificate Established, Leaving Certificate Vocational Programme (LCVP) lub Leaving Certificate Applied (LCA). Posiadacz Higher Certificate może być przyjęty w Irlandii na 2 lub 3 roku studiów wyższych pierwszego stopnia.

Higher Certificate nie ma swojego odpowiednika w polskim systemie edukacji i z tego względu nie podlega w naszym kraju formalnemu uznaniu. Po przyjęciu kandydata na studia pierwszego stopnia polska uczelnia może jednak zaliczyć na ich poczet zajęcia zrealizowane w trakcie trwania ww. programów kształcenia. Zaliczenie zajęć następuje na zasadach określonych w regulaminie studiów.

Studia pierwszego stopnia

Studia pierwszego stopnia w Irlandii są zróżnicowane zarówno pod względem czasu ich trwania, jak i poziomu uzyskiwanych w ich wyniku kwalifikacji. Dyplom nadający tytuł **Bachelor with Honours** uzyskiwany jest po ukończeniu 3- lub 4-letnich studiów (180-240 ECTS), a jego posiadacze są uprawnieni do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia. Studia na niektórych kierunkach, mające bardziej zawodowy charakter (takie jak architektura, medycyna, stomatologia), trwają 5-6 lat (300-360 ECTS). Najczęściej uzyskiwane tytuły to Bachelor of Arts with Honours lub Bachelor of Science with Honours - nadawane po ukończeniu studiów ogólnoakademickich oraz Bachelor of Business (Honours), Bachelor of Architecture (Honours) lub Bachelor of Engineering (Honours) - nadawane po ukończeniu studiów ukierunkowanych zawodowo. Dyplom Bachelor with Honours sklasyfikowany jest na poziomie 8 NFQ (6 EQF).

Dyplom nadający tytuł **Ordinary Bachelor** (słowo Ordinary nie pojawia się na dyplomie) uzyskiwany jest z reguły po 3 latach studiów (180 ECTS). Dyplom Ordinary Bachelor nie uprawnia do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, uprawnia natomiast do odbycia rocznych studiów, prowadzących do uzyskania dyplomu Bachelor with Honours, a także do rocznego kształcenia

zawodowego, kończącego się uzyskaniem Higher Diploma. Dyplom Ordinary Bachelor sklasyfikowany jest na poziomie 7 NFQ (6 EQF), czyli o poziom niżej od dyplomów Bachelor with Honours.

Dyplomy Bachelor wydawane są w języku łańskim, lub angielskim i irlandzkim. Informacje o tym, czy dany dyplom należy do kategorii Bachelor with Honours, czy Ordinary Bachelor, zamieszczane są również w dokumencie przebiegu studiów, takim jak suplement do dyplomu lub transkrypt.

Na podstawie z art. 326 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce irlandzki dyplom potwierdzający ukończenie trzyletnich studiów lub studiów pierwszego stopnia trwających co najmniej trzy lata – potwierdza w Rzeczypospolitej Polskiej posiadanie wyższego wykształcenia na poziomie studiów pierwszego stopnia.

Zgodnie z art. 326 ust. 2 ww. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce uzyskany w Irlandii dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, dający w tym kraju prawo do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, uprawnia w Polsce do:

- kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia,
- kontynuacji kształcenia na studiach podyplomowych.

Polski odpowiednik irlandzkiego dyplomu uzyskanego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia może zostać ustalony w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie.

Studia poziomu pośredniego (nieuniwersyteckiego)

Studia poziomu pośredniego skierowane są przede wszystkim do posiadaczy tytułu Bachelor with Honours, choć w niektórych przypadkach mogą w nich także uczestniczyć osoby z dyplomem Ordinary Bachelor. Trwają one z reguły 1 rok (60 ECTS) i kończą uzyskaniem **Postgraduate Diploma**, **Higher Diploma** lub **Higher Diploma of Education**. Dyplomy te zaświadcza o uzyskaniu dodatkowych (podyplomowych) kwalifikacji zawodowych i sklasyfikowane są na poziomie 8 NFQ (6 EQF) – tym samym co dyplomy ukończenia studiów drugiego stopnia.

Postgraduate Diploma, Higher Diploma i Higher Diploma of Education nie mają swojego odpowiednika w polskim systemie edukacji i z tego względu nie podlegają w naszym kraju formalnemu uznaniu. Po przyjęciu kandydata na studia drugiego stopnia polska uczelnia może jednak zaliczyć na ich poczet zajęcia zrealizowane w trakcie trwania ww. programów kształcenia. Zaliczenie zajęć następuje na zasadach określonych w regulaminie studiów.

Studia drugiego stopnia

Wstęp na studia drugiego stopnia w Irlandii mają posiadacze dyplomu Bachelor with Honours. Studia drugiego stopnia trwają z reguły od 1 roku do 2 lat (60-120 ECTS) i kończą uzyskaniem tytułu **Master** ze wskazaniem dziedziny (np. Master of Arts, Master of Science, Master of Business Administration, Master of Economy). Programy tych studiów mogą być realizowane w dwojaki sposób – poprzez uczestnictwo w zajęciach (tzw. taught Master) lub poprzez własną pracę i badania (tzw. research Master). Wszystkie dyplomy Master uzyskane w wyniku ukończenia studiów drugiego stopnia – niezależnie od sposobu realizacji programu kształcenia – sklasyfikowane są na poziomie 9 NFQ (7 EQF).

Na podstawie z art. 326 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce irlandzki dyplom potwierdzający ukończenie studiów drugiego stopnia lub co najmniej czteroletnich studiów jednolitych – potwierdza w Rzeczypospolitej Polskiej posiadanie wyższego wykształcenia na poziomie studiów drugiego stopnia.

Zgodnie z art. 326 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce uzyskany w Irlandii dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia, dający w tym kraju prawo ubiegania się o nadanie stopnia doktora, uprawnia w Polsce do:

- kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia,
- kontynuacji kształcenia na studiach podyplomowych,
- ubiegania się o przyjęcie do szkoły doktorskiej lub ubiegania się o nadanie stopnia doktora.

Polski odpowiednik irlandzkiego dyplomu uzyskanego po ukończeniu studiów drugiego stopnia lub studiów jednolitych może zostać ustalony w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie.

Studia trzeciego stopnia

Doktorat jest najwyższą kwalifikacją z zakresu szkolnictwa wyższego, jaką można uzyskać w Irlandii. Standardowym warunkiem wstępu na studia doktoranckie w Irlandii jest posiadanie tytułu Master, choć zdarza się czasem, że na studia doktoranckie przyjmowani są kandydaci posiadający jedynie tytuł Bachelor with Honours. W takich sytuacjach program studiów doktoranckich rozszerzany jest o niezbędne do jego prawidłowej realizacji elementy programu studiów drugiego stopnia.

Studia doktoranckie trwają od 3 do 4 lat. W czasie studiów doktorant prowadzi pracę badawczą, przygotowuje rozprawę doktorską - w zależności od rodzaju programu - odbywa zajęcia praktyczne i zawodowe. Po obronie pracy doktorskiej nadawany jest stopień **Doctor of Philosophy** (w skrócie PhD lub D.Phil.). Wydawany w języku łacińskim lub angielskim i irlandzkim dyplom sklasyfikowany jest na poziomie 10 NFQ (8 EQF).

Zgodnie z art. 328 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, stopień naukowy nadany przez uznaną irlandzką instytucję, posiadającą prawo do jego nadawania, jest równoważny ze stopniem naukowym nadawanym w Polsce.

Poza zwykłymi studiami doktoranckimi w Irlandii można również spotkać tzw. wyższe doktoraty (**higher doctorates**), które nie są jednak uzyskiwane w wyniku studiów. Nadawane są one osobom, które posiadają już dyplom PhD i które w znaczący sposób przyczyniły się do rozwoju danej dziedziny wiedzy, np. poprzez swoje liczne osiągnięcia naukowe i pracę badawczą. Należy jednocześnie podkreślić, że higher doctorates, pomimo swojej nazwy, są klasyfikowane na tym samym poziomie, co dyplomy PhD, tj. 10 NFQ (8 EQF).

Skala ocen

Poniższa tabela obrazuje oficjalnie stosowaną Irlandii starą i nową skalę ocen. Nowa skala zaczęła obowiązywać w 2017 r. Szczegółowe objaśnienia stosowanych przez uczelnie ocen znajdują się również w suplemencie/transkrypcie z przebiegu kształcenia.

Level	OLD		NEW	
	Percentage	Grade Descriptor	Percentage	Grade Descriptor
Higher, Ordinary, Foundation/ Ard, Gnath, Bonn	≥ 90 to 100	A1	≥ 90 to 100	1
	≥ 85 and < 90	A2	≥ 80 and < 90	2
	≥ 80 and < 85	B1	≥ 70 and < 80	3
	≥ 75 and < 80	B2	≥ 60 and < 70	4
	≥ 70 and < 75	B3	≥ 50 and < 60	5
	≥ 65 and < 70	C1	≥ 40 and < 50	6
	≥ 60 and < 65	C2	≥ 30 and < 40	7
	≥ 55 and < 60	C3	≥ 0 and < 30	8
	≥ 50 and < 55	D1		
	≥ 45 and < 50	D2		
	≥ 40 and < 45	D3		
	≥ 25 and < 40	E		
	≥ 10 and < 25	F		
	≥ 0 and < 10	NG		

Lista uczelni

Lista uznanych uczelni w Irlandii dostępna jest na stronach irlandzkiego ośrodka ENIC/NARIC :

https://www.enic-naric.net/ireland.aspx#anc03_24 (uniwersytety)

https://www.enic-naric.net/ireland.aspx#anc07_24 (koledże i koledże pedagogiczne)

<https://www.education.ie/en/Learners/Information/Providers-of-Higher-Education/List.html>

Opisy kwalifikacji nadawanych w Irlandii

<https://qsearch.qqi.ie/WebPart/Search?searchtype=recognitions> (w okienku „Search” należy wybrać „Ireland”, zaś w okienku „ Type of Education” – dany poziom kształcenia. Z prawej strony pojawi się rodzaj dokumentu, a po kliknięciu - jego opis).

Tabela ewaluacyjna irlandzkich dyplomów

Nazwa dyplomu/kwalifikacji	Uznanie dyplomu w celu kontynuacji kształcenia w Polsce	Uznanie w innych celach
Higher Certificate	Możliwość zaliczenia okresu studiów na poczet studiów pierwszego stopnia.	Brak odpowiednika w polskim systemie edukacji
Ordinary Bachelor	Brak możliwości kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia i studiach podyplomowych bez nostryfikacji. Możliwość zaliczenia okresu studiów na poczet studiów pierwszego stopnia.	Potwierdza posiadanie wykształcenia wyższego na poziomie studiów pierwszego stopnia
Bachelor with Honours	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia i studiach podyplomowych.	Potwierdza posiadanie wykształcenia wyższego na poziomie studiów pierwszego stopnia
Postgraduate Diploma Higher Diploma Higher Diploma of Education	Możliwość zaliczenia okresu studiów na poczet studiów drugiego stopnia.	Brak odpowiednika w polskim systemie edukacji
Master ze wskazaniem dziedziny	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, studiach podyplomowych, w szkole doktorskiej oraz ubiegania się o nadanie stopnia doktora.	Potwierdza posiadanie wykształcenia wyższego na poziomie studiów drugiego stopnia
Doctor of Philosophy	Możliwość wszczęcia postępowania habilitacyjnego.	Jest równoważny z odpowiednim polskim stopniem naukowym lub stopniem w zakresie sztuki
Higher Doctorate	-	Brak odpowiednika w polskim systemie edukacji